

हवामान आधारीत कृषि सल्ला

जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा,
डॉ. हेडगेवार सेवा समिती, कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार

दूरध्वनी : ०२५६४ २६०५४४

ईमेल: kvk_ndb@yahoo.com

८६) जिल्हा: नंदुरबार-हवामान आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. २७ जानेवारी २०२३

AGRO-AWS मागील आठवड्यातील हवामान नोंदी (२०/०१/२०२३ ते २६/०१/२०२३)							हवामान घटक	भारतीय हवामान विभाग हवामान अंदाज (२८/०१/२०२३ ते ०१/०२/२०२३)				
२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	दिनांक	२८	२९	३०	३१	०१
०	०	०	०	०	०	०	पाऊस (मिमी)	४	१२	१०	०	०
३०.५	२८.६	२६.४	२६.१	२५.२	२६.५	२७	कमाल तापमान (अं.से.)	२७	२६	२५	२७	२७
११.४	११.८	१२.२	१२.२	१५.२	१६.२	१८.२	किमान तापमान (अं.से.)	१५	१४	१३	११	१२
स्वच्छ	स्वच्छ	स्वच्छ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	ढग स्थिती (आकाश)	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	अंशतः ढगाळ	स्वच्छ	स्वच्छ
९२	८५	८२	८५	६४	६९	७४	स. सापेक्ष आर्द्रता (%)	६९	७०	७४	६८	६५
१८	४०	३४	४१	३६	३६	५२	दु. सापेक्ष आर्द्रता (%)	५२	५८	५९	३९	४४
४	६	५	६	९	३	१०	हवेचा वेग (किमी/तास)	१२.६	१०.७	१०.७	९.६	१४.८

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज सारांश	भारतीय हवामान विभाग, प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त हवामान अंदाजानुसार, पुढील दोन दिवसात तुरळक ठिकाणी हलक्या स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची शक्यता आहे. किमान तापमान ११ ते १५ अंश सेल्सिअस तर कमाल तापमान २५ ते २७ अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.	
विस्तारित हवामान अंदाज	दि. १ ते ७ फेब्रुवारी २०२३ दरम्यान मध्य महाराष्ट्रात कमाल तापमान सरासरीपेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.	
पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
सामान्य सल्ला		पिकात आंतरमशागत करून तणविरहीत ठेवावीत. पिकांवर किडीचा व रोगांचा प्रादुर्भाव झाल्यास वेळेवर पीक संरक्षण करावे. हवामानाचा अंदाज व पीकनिहाय कृषीहवामान सल्ला पाहण्यासाठी "मेघदूत" मोबाईल ॲपचा वापर करावा.
संदेश		रब्बी पिकांना पिकांच्या वाढीच्या संवेदनशील अवस्थेत पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. आकाश स्वच्छ असताना फवारणी करावी.
गहू	कांडी धरण्याची	गहू पीक ५५ ते ७० दिवसांचे असताना १९:१९:१९ या विद्राव्य खताची २ टक्के (२०० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात) याप्रमाणे दोन वेळा फवारणी करावी. दाणे भरण्याच्या अवस्थेत २ टक्के युरियाची (२०० ग्रॅम १० लिटर पाण्यात) फवारणी करावी.
हरभरा	फुलोरा अवस्था	पाण्याचा ताण पडत असल्यास पीक फुलोऱ्यात असताना २ टक्के युरियाची (१० लिटर पाण्यात २०० ग्रॅम युरिया) पहिली फवारणी आणि त्यानंतर १० ते १५ दिवसांनी परत दुसरी एक फवारणी करावी, यामुळे पीक उत्पादनात वाढ होते.
रबी मका	दाणे भरण्याची	रबी मका पिक दाणे भरण्याच्या अवस्थेत असल्यास पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
रबी ज्वारी	दाणे भरण्याची	पिक दाणे भरण्याच्या अवस्थेत असल्यास पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. रबी ज्वारीमध्ये लष्करी अळी व कणसातील अळी किडीच्या नियंत्रणासाठी मॅलॅथिऑन ५ टक्के डी.पी. (भुकटी) प्रति हेक्टर २० किलो या प्रमाणात धुळणी करावी.
उन्हाळी भुईमुग	पेरणी	पिकाची पेरणी १५ जानेवारी ते १५ फेब्रुवारी दरम्यान करावी. पेरणी किमान तापमान १८ अंश सेल्सिअस किंवा त्यापेक्षा जास्त झाल्यास करावी. बियाणे प्रति हेक्टर १०० किलो: एसबी-११, टीएजी-२४, टीजी-२६, जेएल-५०१, फुले-६०२१ ई. व १२० ते १२५ किलो: फुले प्रगती, फुले व्यास, टीपीजी-४१, फुले उनप, फुले उन्नती, फुले भारती ई. जातींची निवड करावी.
उन्हाळी मुग	पेरणी	उन्हाळी मुग पेरणी २० जानेवारी ते १० फेब्रुवारी दरम्यान करावी. पेरणीसाठी वैभव, पी.के.व्ही. ए.के. एम.-४, उत्कर्षा, बी.एम. २००२-१, बी.एम. २००३-२ वाणांची निवड करावी. पेरणीचे अंतर: ३० x १० सेंमी अंतर ठेवून पाभरीने मूग पेरवा. एकरी ५ ते ६ किलो बियाणे वापरावे. बीजप्रक्रिया: मुगावर विशेषतः मूळकुजव्या रोगाचा प्रादुर्भाव होतो. या रोगाचा प्रादुर्भाव रोखण्याकरिता व उगवण लवकर होण्याकरिता प्रति किलो बियाण्यास ५ ग्रॅम ट्रायकोडर्मा आणि २५ ग्रॅम रायझोबियम जिवाणू संवर्धकाची प्रक्रिया करावी. खत मात्रा: २० किलो नत्र आणि ४० किलो स्फुरद प्रति हेक्टर घ्यावे.
ऊस	लागवड	सुरु ऊस लागवड १५ फेब्रुवारीपर्यंत करावी. बेणे प्रक्रिया : १०० लिटर पाण्यात ३०० मि.लि. मॅलॅथिऑन (५० इसी) आणि १०० ग्रॅम कार्बेन्डाझिम चांगले मिसळावे. त्यामध्ये टिपन्या १० मिनिटे बुडवाव्यात. त्यानंतर स्वतंत्रपणे १०० लिटर पाण्यात अॅसेटोबॅक्टर जिवाणू संवर्धक एकरी ४ किलो आणि स्फुरद विरघळविणारे जिवाणू संवर्धक ५०० ग्रॅम मिसळून या द्रावणात टिपन्या ३० मिनिटे बुडवाव्यात. त्यानंतर लगेच लागवड करावी.
टरबूज व खरबूज	लागवड	लागवडीचा हंगाम: या पिकाची लागवड प्रामुख्याने जानेवारी ते फेब्रुवारीमध्ये करावी. लागवडीसाठी खालील जातींची निवड करावी. कॅलिंगड जाती : शुगर बेबी, अर्का माणिक, अर्का ज्योती ई. खरबूज जाती : पुसा सरबती, दुर्गापुरा मधू, हरा मधू, अर्का राजहंस, अर्का ज्योत, ई. खत मात्रा: लागवडीपूर्वी ५०:५०:५० किलो नत्र:स्फुरद: पालाश प्रति हेक्टर घ्यावे.
पपई	फळ वाढीची	खत व्यवस्थापन: लागवडीनंतर २००:२००:२०० ग्रॅम नत्र स्फुरद पालाश प्रत्येक झाडास समान चार हप्त्यात पहिल्या, तिसऱ्या, पाचव्या आणि सातव्या महिन्यात बांगडी पद्धतीने घ्यावे.
केळी	फळ वाढीची	मागील आठवड्यात किमान तापमानात घट झाल्याने केळीवर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पानाचा भाग किंवा रोगग्रस्त पाने कापून बागेबाहेर नेऊन नष्ट करावीत. मॅन्कोझेब २.५ ग्रॅम किंवा कार्बेन्डाझिम १ ग्रॅम किंवा प्रॉपिकोर्नॅझॉल १ मि.लि. प्रतिलिटर पाणी या प्रमाणे फवारणी करावी.
पशुसंवर्धन	-	थंड वाऱ्यापासून जनावरांचे संरक्षण करण्यासाठी तात्पुरत्या किंवा कायम स्वरूपातील ताडपत्री किंवा लाकडी स्वरूपातील भित तयार करावी जेणेकरून थंड वारा गोठ्यामध्ये येणार नाही. थंड वातावरणात होऊ शकणाऱ्या

हवामान आधारीत कृषि सल्ला

जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा,
डॉ. हेडगेवार सेवा समिती, कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार

दूरध्वनी : ०२५६४ २६०५४४

ईमेल: kvk_ndb@yahoo.com

		आजारांचा प्रादुर्भाव ओळखून जनावरांना योग्य लसीकरण करून घ्यावे.
कुक्कुटपालन	-	पक्षांना उर्जा व प्रथिनेयुक्त पशु आहाराचा समावेश करून आहार वाढवावा.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार
दि. : २७/०१/२०२३

स्वाक्षरीत
प्रमुख अन्वेषक
जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार